

Till försvarsutskottet

Försvarsutskottet har berett bl.a. arbetsmarknadsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1996/97:4 Totalförsvaret i förnyelse – etapp 2 jämte motioner i de delar som har samband med respektive utskotts beredningsområde.

Detta yttrande avser enbart de principiella frågor som regeringsförslagen väcker när det gäller de regional- och arbetsmarknadspolitiska effekterna av ett genomförande av grundorganisationens omfattning och förläggning (avsnitt 11).

Utskottet har kunnat konstatera att ett stort antal motioner väckts i ärendet som innehåller förslag och synpunkter på organisationen och då framför allt på förbandsnedläggningarna. Samtidigt har kunnat noteras att motionerna i de allra flesta fall inte särskilt berör de aspekter som arbetsmarknadsutskottet har att iakttä.

Utskottet har också kunnat konstatera att det inför försvarspropositionen gjorts en samhällsekonomisk analys. Den innehåller bl.a. en analys av s.k. indirekta arbetsmarknadseffekter och en beskrivning från regionalpolitiska utgångspunkter av de kommuner/arbetsmarknadsregioner som skulle beröras mest negativt av de förslag av Försvarsmakten som föregick propositionen. Enligt analysen skulle Försvarsmaktens förslag i fråga om Söderhamns kommun direkt beröra 480 arbetstillfällen, vilket motsvarar 4,0 % av den totala sysselsättningen inom kommunen.

Propositionen innebär att flygflottiljen i Söderhamn skall avvecklas. Med anledning av regeringsförslaget har regeringen tillkallat en särskild utredare för att lämna förslag till åtgärder som kan stärka utvecklingen i Söderhamn. I uppdraget ingår (dir. 1996:83) dels att utarbeta förslag till vilka statliga verksamheter som kan lokaliseras till Söderhamn och att medverka vid genomförandet av beslutade lokaliseringar, dels att föreslå andra åtgärder som kan stärka utvecklingen i Söderhamn.

Utan att vilja föregripa försvarsutskottets och riksdagens ställningstagande i frågan om den militära organisationen vill utskottet ändå med anledning av initiativen för Söderhamn erinra om sin inställning i fråga om lokalisering och decentralisering av statlig verksamhet. Sådana beslut bör alltid föregås av noggranna överväganden i skilda avseenden. Det är också viktigt att besluten föregås av information till och samråd med den berörda personalen. En utgångspunkt är att myndigheterna även efter en omlokalisering eller decentralisering skall kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Det gäller enligt

utskottet att förutom de regionalpolitiska aspekterna beakta förutsättningarna att behålla eller rekrytera kvalificerad personal, behovet av kontakter med andra myndigheter, medflyttandes möjligheter till arbete m.m.

Utskottet förutsätter – om det kommande försvarsbeslutet så föranleder – att insatserna för Söderhamn föregås av överväganden av det slag som utskottet angivit ovan.

Stockholm den 7 november 1996

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Johnny Ahlqvist

I beslutet har deltagit: Johnny Ahlqvist (s), Elver Jonsson (fp), Sten Östlund (s), Per Unckel (m), Ingvar Johnsson (s), Kent Olsson (m), Martin Nilsson (s), Elving Andersson (c), Laila Bjurling (s), Patrik Norinder (m), Sonja Fransson (s), Hans Andersson (v), Kristina Zakrisson (s), Christel Anderberg (m), Barbro Johansson (mp), Dan Ericsson (kd) och Paavo Vallius (s).

Särskilt yttrande

Per Unckel, Kent Olsson, Patrik Norinder och Christel Anderberg (alla m) anför:

Vi noterar att regeringens förslag, förutom att orsaka betydande skada från försvars- och säkerhetspolitiska utgångspunkter, också leder till att arbetslösheten ytterligare ökar. Det drabbar bl.a. Söderhamn.

Ett försvarsbeslut som står i överensstämmelse med Sveriges försvars- och säkerhetsintressen skulle också främja en mera positiv utveckling av arbetsmarknaden i Söderhamn m.fl. kommuner som är drabbade av regeringsförslaget.

Regeringens förslag att ersätta en högteknologisk arbetsplats, som ett flygförband innebär, med administrativa arbetsuppgifter kommer att leda till ytterligare tillbakagång för regionen.

Vi anser mot denna bakgrund att möjligheterna att genom ett mera konstruktivt försvarsbeslut undanröja en del av de nödfallsåtgärder som regeringen nu aktualiserar bör beaktas vid ärendets fortsatta behandling.